

Tradenomien työllistyminen oman alan työ- tehtäviin

LAB-ammattikorkeakoulu

Tradenomi (AMK)

2025

Maria Pöysä

Tiivistelmä

Tekijä(t) Maria Pöysä	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Valmistumisaika 2025
	Sivumäärä 31	
Työn nimi Tradenomien työllistyminen oman alan tehtäviin		
Tutkinto ja koulutusala Tradenomi (AMK)		
Toimeksiantajaorganisaatio (jos opinnäytetyöllä on toimeksiantaja)		
Tiivistelmä <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli antaa tietoa tradenomiopiskelijoiden sekä jo valmistuneiden tradenomien työllisyystilanteesta. Tavoitteena oli saada myös tietoa siitä, kuinka moni tradenomikoulutuksen suorittanut on päässyt oman alan työtehtäviin ja missä vaiheessa opintoja tai niiden jälkeen oman alan työtehtäviin on päästy. Lisäksi tutkimuksen tavoitteena oli selvittää myös tarkemmin, minkä suuntautumisalan henkilöt ovat valinneet tradenomikoulutuksessa ja onko opetuksen toteuttamismuodolla vaikutusta työllisyyteen.</p> <p>Teoreettisessa viitekehyksessä käsiteltiin tradenomikoulutusta, Suomen työmarkkinatilannetta sekä erilaisia opetusmuotoja ja niiden eroja. Perehdyin siis tarkemmin muutaman Suomalaisen ammattikorkeakoulun tradenomikoulutuksiin eli niiden tarjoamiin opetusmuotoihin ja tarjolla oleviin suuntautumisaloihin sekä opetussuunnitelmiin. Perehdyin myös Suomen työmarkkinatilanteeseen vuosina 2024 ja 2025 sekä sen kehitykseen vuoteen 2029 asti. Käsittelin myös etä- ja lähiopetuksen vaikutuksia oppimiseen sekä opiskelijakokemukseen.</p> <p>Opinnäytetyö toteutettiin määrällisenä tutkimuksena. Tutkimusmenetelmänä käytettiin kyselytutkimusta, joka luotiin Webropol -lomaketyökalun avulla. Kysely jaettiin Facebookin Tradenomit -ryhmässä tradenomiopiskelijoille ja jo valmistuneille tradenomeille. Kyselyn vastaanotti noin 2300 ihmistä, joista kyselyn avasi 379 henkilöä ja siihen vastasi 136 henkilöä. Kysymykset olivat suurimmaksi osaksi monivalintakysymyksiä ja niitä oli 14. Kysymysten avulla oli tarkoitus saada ajankohtaista tietoa tradenomien työllistymiseen ja koulutukseen liittyen.</p> <p>Kyselytutkimuksen perusteella voidaan todeta, että vastaajat ovat työllistyneet hyvin tradenomikoulutusta vastaaviin tehtäviin. Lisäksi vastaajat ovat saaneet nopeasti töitä valmistumisen jälkeen tai jo opintojen aikana ja suurin osa työskentelee vakituisessa työsuhteessa. Lisäksi kyselytutkimuksen vastausten perusteella voidaan todeta, että työllistyneistä suurin osa on opiskellut lähiopetuksessa.</p>		
Asiasanat Tradenomi, työmarkkina, koulutus		

Abstract

Author	Type of Publication	Published
Maria Pöysä	Thesis, UAS	2025
	Number of Pages	
	31	
Title of Publication		
Employment of business administration graduates in their field		
Degree, Field of Study		
Bachelor of Business Administration		
Organisation of the client		
Abstract		
<p>The aim of the thesis was to provide information on the employment situation of business administration students and graduates. The goal was also to determine how many individuals with a degree in business administration have secured jobs in their field and at what stage of their studies or after graduation they have entered relevant positions. Additionally, the study aimed to examine which specialization areas students have chosen within the business administration program and whether the teaching method has had an impact on employment.</p> <p>The theoretical framework addressed business administration education, the labour market situation in Finland, and various teaching methods and their differences. I specifically examined the business administration programs of several Finnish universities of applied sciences, including their teaching methods, available specialization areas, and curricula. I also examined Finland's labor market situation in 2024 and 2025, as well as its projected development up to 2029. I also analyzed the effects of remote and in-person learning on education and student experience.</p> <p>The thesis was conducted as a quantitative study using a survey method, created with the Webpropol form tool. The survey was distributed in the Facebook group "Tradenomit" to both current students and graduates. Approximately 2,300 people received the survey, of whom 379 opened it and 136 responded. Most of the questions were multiple-choice, totaling 14 questions designed to provide up-to-date information on employment and education for business administration graduates.</p> <p>Based on the survey results, respondents have successfully found employment in positions related to their business administration education. Additionally, respondents have secured jobs quickly after graduation or even during their studies, and the majority are employed in permanent positions. Furthermore, survey responses indicate that most of those who found employment studied in an on-campus learning environment.</p>		
Keywords		
Bachelor of Business Administration, labour market, education		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
1.1	Opinnäytetyön tavoitteet.....	1
1.2	Teoreettinen viitekehys.....	1
1.3	Tutkimusmenetelmät	2
2	Tradenomikoulutus	3
2.1	Tradenomikoulutus yleisesti	3
2.2	Metropolian tradenomikoulutus.....	4
2.3	Lab ammattikorkeakoulun tradenomikoulutus.....	6
2.4	Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tradenomikoulutus	7
3	Työmarkkinat	11
3.1	Maailmantalouden tilanne.....	11
3.2	Suomen työmarkkinoiden kehitys 1900-luvulla	12
3.3	Työmarkkinat Suomessa	13
3.3.1	Työmarkkinat 2024 ja 2025	13
3.3.2	Työmarkkinoiden kehitys vuoteen 2029.....	15
4	Opetusmuodot	17
4.1	Etäopetuksen vaikutukset.....	17
4.2	Opetusmuotojen vertailu.....	18
5	Kyselytutkimus.....	20
5.1	Kyselyn toteutus	20
5.2	Tutkimustulokset	20
5.2.1	Pohjatiedot	21
5.2.2	Opinnot.....	23
5.2.3	Työllisyys.....	24
6	Yhteenveto ja johtopäätökset.....	28
	Lähteet	30
	Liitteet.....	32

Liite 1. Kyselylomake

1 Johdanto

1.1 Opinnäytetyön tavoitteet

Tradenomitutkinto on monille aloille mahdollisuuden tarjoava liiketalouden koulutus. Monet ihmiset, jotka ovat valitsemassa koulutusta, ottavat varmasti huomioon valinnassaan myös eri alojen työllistymismahdollisuudet. Sen lisäksi, että ala on itseä kiinnostava, on tärkeää, että koulutuksen avulla pääsee myös työskentelemään oman alan tehtäviin.

Opinnäytetyön tavoitteena on saada selville tradenomiopiskelijoiden ja jo valmistuneiden tradenomien työllisyystilanne. Tavoitteena on saada tietoa siitä, kuinka moni on päässyt oman alan työtehtäviin ja missä vaiheessa opintoja tai niiden jälkeen oman alan töihin on päästy. Tutkimustuloksista selviää myös tarkemmin, minkä suuntautumisen tradenomikoulutuksessa henkilöt ovat valinneet ja onko opetuksen toteuttamismuodolla vaikutusta työllisyyteen.

Aihe on kiinnostava henkilölle, joka on päättämässä, mitä lähteä opiskelemaan. Tutkimustuloksista saadaan hyvä yleiskuva tradenomien työllistymisestä sekä suuntautumisalosta, jotka henkilöt ovat valinneet. Aihe on kiinnostava myös tradenomiopiskelijoille itselleen, koska se tarjoaa tietoa siitä, miten muut tradenomit ovat työllistyneet ja mihin eri aloille on mahdollisuus kouluttautua. Lisäksi työllisyys on tällä hetkellä ajankohtainen aihe Suomen työmarkkinatilanteen takia, joten aihe on kiinnostava myös sen ajankohtaisuuden vuoksi.

1.2 Teoreettinen viitekehys

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys muodostuu tradenomikoulutuksesta, Suomen työmarkkinatilanteesta sekä erilaisten opetusmuotojen vertailusta. Tarkoituksena on siis perehtyä tarkemmin muutaman Suomalaisen ammattikorkeakoulun tradenomikoulutuksiin. Lisäksi tarkoituksena on perehtyä Suomen yleiseen työmarkkinatilanteeseen ja sen kehitykseen. Vertailen myös lähi- ja etäopetuksen vaikutuksia opiskelijakokemukseen sekä oppimiseen.

Teoreettisen viitekeh്യksen ensimmäinen osio muodostuu tradenomikoulutuksesta. Perehdyän tarkemmin Metropolian, Lab ammattikorkeakoulun sekä Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tarjoamiin tradenomikoulutuksiin ja niiden sisältöihin, kuten suuntautumisaloihin, opintojen rakenteeseen sekä toteutusmuotoihin. Toisessa osiossa perehdyän Suomen työmarkkinoihin vuosina 2024 ja 2025 sekä niiden kehitykseen vuoteen 2029 asti. Käsittelem toisessa osiossa myös maailman taloudellista tilannetta ja sen vaikutuksia Suomen

työmarkkinoihin. Kolmannessa osiossa perehdyn eri opetusmuotoihin ja tutkimusten avulla vertailen niiden eroja oppimiseen sekä opiskelukokemukseen.

1.3 Tutkimusmenetelmät

Opinnäytetyö toteutetaan määrällisenä tutkimuksena. Tutkimuksessa perehdytään tradenomitutkintoon ja tradenomien työllistymiseen. Tarkoituksena on lähettää kyselylomake tradenomiopiskelijoille ja jo valmistuneille tradenomeille. Luon kyselyn Webropol -lomaketyökalun avulla. Webropol on yksi tunnetuimmista sähköisten kyselyjen tekemiseen käytetyistä internetsovelluksista (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2015, 128). Kysymykset ovat yksinkertaisia ja niihin on vastausvaihtoehdot, jotta saadaan rajattua vapaasti kirjoitettuja vastauksia.

Kyselytutkimus on hyvä tapa saada paljon tietoa useilta ihmisiltä ympäri Suomea. Kyselyt ovat myös nopeita ja tehokkaita, koska ihmisten on nopeaa vastata niihin. Kysely sopii monien erilaisten aiheiden tutkimiseen. Kyselyssä ei tarvita vuorovaikutusta haastattelijan ja haastateltavan välillä, joka mahdollistaa myös arempien aiheiden käsittelyn ja voi vaikuttaa siihen, että ihmiset vastaavat rohkeammin kysymyksiin. (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2015, 121–122.)

Kyselytutkimusta suunniteltaessa määritellään tutkimuksen tavoitteet ja havaintoyksiköt. Tutkimuksen kohteena oleva ilmiö määritellään tutkimuksen tavoitteen perusteella ja havaintoyksiköt ovat mittauksen kohteita. Havaintoyksiköt muodostavat yhdessä perusjoukon. Yleensä on mahdotonta saada vastaus koko perusjoukolta, joten usein käytetään satunnaista otantaa. Sen avulla voidaan tehdä tilastollisen päättelyn avulla koko perusjoukkoon päteviä johtopäätöksiä. (Ojasalo, Moilanen, Ritalahti 2015, 122–123.)

Tässä tutkimuksessa tavoitteena on selvittää tradenomien työllisyystilannetta ja tutkimuksen kohteena oleva ilmiö on tradenomien työllistyminen ja siihen vaikuttavat tekijät. Perusjoukko muodostuu tradenomiopiskelijoista ja valmistuneista tradenomeista. Kysely on tarkoitus lähettää satunnaisotannan avulla mahdollisimman monelle tradenomiopiskelijalle ja valmistuneelle tradenomille ympäri Suomea.

Vastaukset analysoidaan kaavioiden ja diagrammien avulla, jotta vastaukset saadaan kootua helposti ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi. Vastauksia analysoidaan myös sanallisesti. Vastausten analysointiin käytetään Exceliä.

2 Tradenomikoulutus

2.1 Tradenomikoulutus yleisesti

Tradenomikoulutus tuo vahvaa osaamista asiantuntija tehtäviin. Koulutuksen avulla saa laaja-alaista osaamista liiketalouteen sekä hyvät viestintätaidot ja kyvyn työskennellä sekä itsenäisestä että tiimissä. Tradenomikoulutuksen suorittanut on kykenevä toimia digitaalisessa ympäristössä sekä analysoida ja kehittää yrityksen toimintaa. Opiskelijat saavat hyvää kokemusta työelämästä erilaisten projektitöiden ja harjoittelun avulla. Tradenomiopiskelijat voivat valita laajasta valikoimasta haluamansa erikoistumisalueen, johon keskittyä opinnoissaan. Vaihtoehtoina ovat esimerkiksi markkinointi, viestintä, myynti sekä talous ja rahoitus. (Opetushallitus.)

Tradenomiopinnoissa korostuu käytännön tekeminen. Opiskelijat pääsevät tekemään yhteistyötä työelämän kanssa ja heillä on mahdollisuus tehdä erilaisia kehittämishankkeita. Kehittämishankkeet ja yhtiötöyt yritysten kanssa auttaa verkostoitumaan sekä lisäävät opiskelijoiden työelämävalmiuksia. (Opetushallitus.)

Tradenomiopinnoissa on monipuolisia opiskelutapoja. Opintoja suoritetaan sekä yksin että tiimeissä lähiopetuksessa ja verkko-oppimisympäristössä. Opintoja on myös mahdollisuus suorittaa joustavammin monimuotototeutusten avulla, eli opetusta on lähiopetuksen lisäksi myös verkossa etäopetuksena. Koulutusta toteutetaan myös kokonaan etäopetuksena eli verkkotutkintona. Tradenomiopiskelijoilla on muiden opiskelijoiden tapaan myös mahdollisuus suorittaa osa opinnoistaan kansainvälisessä opiskelijavaihdossa tai muissa Suomen korkeakouluissa. (Opetushallitus.)

Ammattikorkeakouluissa kehitetään jatkuvasti opetusta, jotta opinnoista saadaan mielenkiintoisia ja mahdollisimman hyvin työelämään valmentavia. Tutkintoon kuuluu opinnäytetyön tekeminen, jonka voi tehdä usealla eri tavalla. Opinnäytetyön voi tehdä esimerkiksi suoraan jollekin yritykselle kehittämishankkeena tai tutkimuspohjaisena. Tutkintoon voi yhdistää myös esimerkiksi erilaisiin kilpailuihin ja tapahtumien järjestämiseen osallistumista ja niiden avulla kerryttää opintopisteitä sekä osaamistaan. (Opetushallitus.)

Tradenomitutkinnosta voi työllistyä asiantuntijatehtäviin ja osaamisen kerryttyä myös esihenkilötehtäviin. Työllistyä voi eri kokoiisiin yrityksiin, julkiseen sektoriin, järjestöihin tai jopa yrittäjänä. Opintojen aikana voi suunnata jo sijoittumista työelämään erikoistumisalojen mukaan lähtien omista mielenkiinnon kohteista sekä tavoitteista. Tradenomeja työskentelee laajasti eli aloilla kuten esimerkiksi rahoitus- ja finanssialalla, logistiikan tehtävissä tai talous- ja henkilöstöhallinnossa. (Opetushallitus.)

Seuraavissa kappaleissa perehdyn kolmen eri ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmiin ja koulutuksen sisältöön. Käsittelen eri koulujen suuntautumisvaihtoehtoja ja niiden eroja eri koulujen välillä. Perehdyn myös eri koulujen opintojen toteutukseen ja niiden eroihin.

2.2 Metropolian tradenomikoulutus

Metropolian tradenomikoulutuksesta valmistut tutkintonimikkeellä Tradenomi (AMK). Metropolista tradenomit ovat erityisen tyytyväisiä opintojen kuormitukseen, ryhmätyötaitojen kehittymiseen, opintojen suuntaamismahdollisuuksiin ja opettajien tasapuoliseen sekä oikeudenmukaiseen huomiointiin. Valmistuneiden opiskelijoiden mielestä opinnot muodostavat tarkoituksenmukaisen sekä tulevaisuuden kannalta hyödyllisen kokonaisuuden. Opiskelijat keuhvat myös opetus- ja opiskelutiloja viihtyisiksi. Metropolista valmistuneet tradenomit työllistyvät erittäin hyvin työelämässä ja yrittäjinä. Tradenomiopinnot on mahdollista suorittaa Metropoliasa monimuoto-, päivä- tai verkko-opiskeluna. Päiväopiskelut tapahtuvat tällä hetkellä Myyrmäen kampuksella, mutta siirtyvät mahdollisesti 2026 Myllypuron kampukselle. (Metropolia.)

Päiväopinnoissa on mahdollista suuntautua johtamiseen ja henkilöstöhallintoon, markkinointiin tai yritystalouteen ja rahoitukseen. Markkinoinnissa opiskelija oppii ymmärtämään asiakkaita ja kasvattamaan markkinoitavien tuotteiden haluttavuutta. Markkinoinnissa opitaan myös suunnittelemaan ja toteuttamaan tavoitteellisen markkinoinnin toimenpiteitä eri työkaluja hyödyntäen. Yritystaloudessa ja rahoituksessa opiskelija oppii edistämään vastuullista liiketoimintaa taloutta mittaamalla, raportoimalla ja analysoimalla sekä resursseja tehokkaasti käyttämällä ja toimintaa eettisesti ohjaamalla. Mikäli opiskelija valitsee pääaineekseen johtamisen ja henkilöstöhallinnon, hän oppii ymmärtämään yrityksen strategian sekä valinnat, jotka perustuvat kestävään liiketoimintaan, jossa on huomioitu taloudellisten päivämäärien lisäksi kestävä kehityksen tavoitteet. Opiskelija ymmärtää opinnoissa, että yrityksen toiminnassa painotetaan henkilöstön voimavarojen ja osaamisen kehittämistä sekä vahvistetaan toimivan työyhteisön periaatteita vastuullisissa ratkaisuisa. (Metropolia.)

Opinnoissa merkittävässä osassa on työelämäyhteistyö. Itsenäiseen ja oma-aloitteiseen työskentelyyn valmistavat erilaiset projektityöt ja opinnäytetyö, joka kartuttaa osaamista omalla ammattialalla. Opintoihin kuuluu myös harjoittelujaksoja, joista syntyy hyviä käytännön kontakteja työelämään. (Metropolia.)

Metropoliasa on runsaasti englanninkielistä opetustarjontaa, joka antaa valmiudet monikulttuurisessa ja kansainvälisessä yrityksessä työskentelyyn. Opiskelijalla on tilaisuus

lähteä vaihto-opiskeluun, projektimatkoille, suorittaa kieliopintoja sekä suorittaa työharjoittelu ulkomailla tai kansainvälisessä suomalaisessa yrityksessä. (Metropolia.)

Monimuoto-opinnoissa tradenomiopinnot on ensisijaisesti suunnattu työssäkäyville aikuisille, joilla on esimerkiksi merkonomin tutkinto tai liiketalouden alan opintoja suoritettuna tai jos henkilöllä on mahdollisuus opiskella vain ilta-aikaan. Monimuoto-opinnot edellyttävät omatoimisuutta ja itsenäistä työskentelyä. Opinnot suoritetaan joustavasti monipuolisia pedagogisia menetelmiä käyttäen. Opinnot koostuvat luennoista, tenteistä, oppimistehtävistä, harjoituksista, pienryhmätyöskentelystä sekä projekteista. Opintojaksot kestävät joko yhden periodin tai lukukauden. Opintojaksolla voi olla joko lähiopetusta, joka tapahtuu Myyrmäen kampuksella tai verkko-opetusta tilanteen mukaan. Opetusta on pääsääntöisesti iltaisin 2-4 kertaa viikossa ja mahdollisesti myös lauantaisin. Opintojen määrä viikossa vaihtelee henkilökohtaisen opetussuunnitelman mukaan. Opiskelijan on mahdollista valita opintoja myös liiketalouden päiväopintojen tai muiden korkeakoulujen verkko-opintojen tarjonnasta. (Metropolia.)

Monimuoto-opinnoissa ei ole ammatillista pääainetta vaan yhteiset ammatilliset opinnot, jotka sisältävät opintojaksoja eri aloilta, kuten johtamisesta, henkilöstötyöstä, laskentatoimesta, markkinoinnista sekä viestinnästä. Tutkintoon kuuluu myös työharjoittelu, kuten päiväopinnoissa, jonka voi raportoida Uraportfoliona, mikäli opiskelijalla on vähintään kolme vuotta liiketalouden alan työkokemusta. (Metropolia.)

Monimuoto-opintojen rakenne koostuu perusopinnoista ja orientoinnista, yhteisistä ammatillisista opinnoista, työharjoittelusta, innovaatioprojektista, valinnaisista kursseista sekä opinnäytetyöstä. Perusopinnoissa käydään läpi esimerkiksi johtamista, liiketalouden matematiikkaa, markkinointia, rahoitusta, taloustiedettä sekä vastuullista yritystoimintaa. Yhteiset ammatilliset opinnot koostuvat esimerkiksi johdon laskentatoimesta, digitaalisesta liiketoiminnasta, strategisesta johtamisesta sekä tutkimus- ja kehittämismenetelmistä. (Metropolia.)

Verkko-opinnot mahdollistavat erilaiset elämäntilanteet ja opintoihin käytetyn ajan suunnittelun. Opinnoissa tärkeää on itsenäinen vastuunotto opintojen suunnittelussa ja edistämisessä sekä kiinnostus tiedonhakuun ja tiedon soveltaminen erilaisissa harjoituksissa. Verkko-opinnot soveltuvat itseohjautuville ja omatoimisille opiskelijoille, jotka motivoituvat erilaisista digitaalisista ratkaisuista. (Metropolia.)

Verkko-opinnot suoritetaan pääsääntöisesti verkossa, vaikka opiskelijalla onkin mahdollisuus valita yksittäisiä kursseja päivä- ja monimuoto-opintojen puolelta. Opinnot sisältävät päivä- ja monimuoto-opintojen tapaan itsenäistä- ja vertaisryhmätyöskentelyä, mutta opetus tapahtuu etäyhteyksin iltapäivä ja ilta-aikaan. (Metropolia.)

Liiketalouden verkko-opinnoissa monimuoto-opintojen tapaan ei valita erillistä pääainetta vaan tutkinto pitää sisällään opintoja kaikista keskeisistä liiketoimintaosaamisen alueista, kuten johtaminen, laskentatoimi ja rahoitus, markkinointi, yritystoiminta ja yritysviestintä. Henkilökohtaisessa opetussuunnitelmassa on mahdollista huomioida opiskelijan aiempi koulutus, työkokemus ja elämäntilanne sekä kiinnostuksen kohteet ja tavoitteet, joiden avulla muokata opintoja itselleen sopivaksi. Koulutuksen rakenne monimuoto-opintojen tapaan on perusopinnot ja orientointi, yhteiset ammatilliset opinnot, työharjoittelu, innovaatio-projekti, valinnaiset kurssit sekä opinnäytetyö. (Metropolia.)

2.3 Lab ammattikorkeakoulun tradenomikoulutus

Lab ammattikorkeakoulussa on mahdollista opiskella tradenomiksi päivätoteutuksena sekä verkko-opintoina. Opiskelu päivätoteutuksena tapahtuu joko Lahden tai Lappeenrannan kampuksella. Erilaisia linjoja Lab ammattikorkeakoulussa on liiketalous, liiketalous ja logistiikka, tietojenkäsittely, international business sekä business information technology. Liiketalous ja logistiikka sekä business information technology ovat tutkintoja, joiden opetus tapahtuu vain Lahdessa. (Lab ammattikorkeakoulu.)

Lab ammattikorkeakoulun liiketalouden tradenomikoulutus yhdistää teoriaa ja tekemistä ja opetusta toteutetaan yhdessä alueen yritysten kanssa, jolloin oppilaat pääsevät luomaan suhteita työelämään. Tradenomikoulutuksen pystyy myös suorittaa osittain yhteistyökorkeakouluissa ympäri maailmaa. Myös työharjoittelun voi suorittaa ulkomailla. Tradenomikoulutuksessa opintoihin kuuluu perusasiat yritystoiminnasta, laskentatoimesta, juridiikasta, markkinoinnista sekä IT-, kieli- ja viestintäopintoja. Suuntautumisalaksi opiskelija voi valita taloushallinnon, markkinoinnin sekä HR:n ja johtamisen. Opinnoissa on vahvasti mukana työelämäyhteistyö. (Lab ammattikorkeakoulu.)

Liiketalouden tradenomiopinnoissa päiväopetuksessa opiskellaan kolmena ensimmäisenä lukukautena ydinopintoja pääosin lähiopetuksena kampuksella ja siitä eteenpäin osa opinnoista tehdään verkossa, mikä mahdollistaa laajemman kurssitarjonnan. Lab ammattikorkeakoulussa on mahdollista täydentää osaamista myös muiden alojen opinnoilla sekä kielipinnoilla. Opinnot pitävät sisällään ydinosaamisen kokonaisuuden, johon kuuluu yhteiset opinnot sekä ammatillinen ydinosaaminen. Seuraava kokonaisuus on täydentävä osaaminen, joka sisältää osaamista syventävät ja täydentävät sekä vapaasti valittavat opinnot. Tradenomitutkintoon kuuluvat myös harjoittelu ja opinnäytetyön tekeminen. (Lab ammattikorkeakoulu.)

Liiketalouden tradenomiksi on mahdollisuus opiskella Lab ammattikorkeakoulussa myös verkko-opintoina, jolloin työelämän ja opinnot saa yhdistettyä. Verkko-opinnoissa voi

syventyä digitaaliseen markkinointiin ja asiakaskokemukseen, taloushallintoon sekä HR:n ja johtamiseen samoin kuin päiväopetuksessa. Verkko-opinnot sisältävät reaaliaikaisia verkkotapaamisia sekä itsenäistä ja ryhmissä tapahtuvaa verkkotyöskentelyä. Verkkotapaamiset ajoittuvat arki-iltoihin ja muuten opinnot ovat ajasta riippumattomia. (Lab ammattikorkeakoulu.)

Tietojenkäsittelytradenomi ovat digitaalisen liiketoiminnan asiantuntijoita. Koulutuksessa yhdistetään kaupallinen osaaminen sekä tieto- ja viestintätekniikan taidot. Tietojenkäsittelytradenomin uravaihtoehtoja on esimerkiksi tietohallinnon ammattilainen, IT-asiantuntija tai digitaalisen liiketoiminnan kehittäjä. Koulutus koostuu liiketalouden opinnoista, digitaalisten palveluiden ja sovellusten kehittämisestä sekä ohjelmoinnista. Lahden kampuksella opinnoissa voit suuntautua joko ohjelmistokehitykseen tai projektiosaamiseen ja Lappeenrannassa vaihtoehtoina ovat ohjelmistokehitys sekä data-analytiikka. (Lab ammattikorkeakoulu.)

Tietojenkäsittelyn tradenomiopinnoissa opiskellaan internet- ja mobiilisovellusten sekä muiden digitaalisten palveluiden kehittämistä. Koulutuksen keskeisin sisältö on ohjelmointiosaaminen, mutta myös liiketoimintaosaaminen on tärkeä osa opintoja. Opinnoissa tutuksi tulevat erilaiset projektityöskentelytavat ja työskentely eri projektiryhmän rooleissa. Opinnoissa pääsee myös tekemään yhteistyötä ulkomaisten tutkinto- ja vaihto-opiskelijoiden kanssa. Opintoihin kuuluvassa työharjoittelussa pääsee harjoittelemaan alan työtehtäviä. (Lab ammattikorkeakoulu.)

Lab ammattikorkeakoulussa on mahdollista opiskella liiketalouden tradenomiksi myös kokonaan englannin kielellä. Englanninkielisen koulutuksen rakenne on sama kuin suomenkielisen ja se toteutetaan päiväopetuksena joko Lahdessa tai Lappeenrannassa. Kokonaan englannin kielellä on mahdollista opiskella myös tietojenkäsittelytradenomiksi. Opetus toteutetaan päivätoteutuksena Lahden kampuksella. (Lab ammattikorkeakoulu.)

2.4 Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tradenomikoulutus

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu tarjoaa kuusi erilaista tradenomikoulutusta, jotka ovat data-analytiikan, hyvinvointiliiketoiminnan johtamisen, liiketalouden, tietojenkäsittelyn ja turvallisuusalan tradenomi. Suurin osa koulutuksista toteutetaan verkko-opintoina, mutta liiketalouden tradenomin opinnot on mahdollista käydä myös päivätoteutuksena Kouvolassa tai Mikkelissä ja turvallisuusalan tradenomiopinnot voi suorittaa vain Savonlinnassa. Liiketalouden tradenomin tutkinnon voi myös suorittaa monimuoto-opintoina Kouvolassa. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.)

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa liiketalouden tradenomin päiväopetuksessa voi suuntautua liiketoiminnan digiratkaisuihin, markkinointiin, johtamiseen ja HR:ään, juridiikkaan ja taloushallintoon. Opiskelu on käytännönläheistä ja opit tuntemaan yrityksiä projekteissa, tapahtumissa, harjoittelussa ja opinnäytetyössä samalla luoden verkostoja, joita voi hyödyntää valmistumisen jälkeen. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.)

Päivätoteutuksessa opinnot koostuvat ydinosaamisen kursseista ja täydentävän osaamisen kursseista. Ydinosaamisen kurssit järjestetään lähiopetuksena Kouvolaissa. Ydinopintoihin kuuluvia opintokokonaisuuksia ovat esimerkiksi liiketoiminta ja taloudellinen toimintaympäristö, asiakasmarkkinoinnin perustaidot, toimitusketjun johtaminen ja tutkimusmenetelmät sekä harjoittelu ja opinnäytetyö. Täydentävän osaamisen kurssit toteutetaan joko Kouvolan tai Mikkelin kampuksella. Täydentävän osaamisen kursseihin kuuluu lähipäivä kuukaudessa kolme. Täydentävät opinnot tarkoittavat oppilaille vapaavalintaisia kursseja, joiden avulla valitaan suuntautumisala. Opiskelutapoja, joita hyödynnetään koulutuksessa, on monia, kuten luento-opetus, tiimityöskentely, projektit yritysten ja yhteisöjen kanssa sekä käytännön harjoittelu. Mikkelissä tradenomitutkinnon päivätoteutuksessa on samat suuntautumisalat ja opintojen rakenne. (Opetushallitus.)

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tradenomitutkinnon verkko-opinnoissa opetus tapahtuu kokonaan verkossa. Opiskelijan työmäärä on sama kuin päivä- tai monimuoto-opetuksissa. Tämä opetusmuoto vaatii aktiivisuutta ja itsenäistä työskentelyä. Verkko-opinnot ovat pääosin ajasta ja paikasta riippumattomia, mutta erilaiset ryhmätyöt sitovat opiskelijoita tiimin sopimiin ajankohtiin. Opintojen rakenne ja suuntautumisvaihtoehdot ovat täysin samat, kuin päiväopetuksessa. (Opetushallitus.)

Tradenomitutkinnon monimuoto-opetuksessa opintojaksot alkavat Kouvolan kampuksella lähiopetuksena aamu- ja iltapäivällä ja jatkuvat verkkotapaamisina iltapäivä- ja iltapainotteisesti. Lähitapaamisia tulee siis kaksi kertaa lukukaudessa kahden päivän ajan ja mahdollisesti myös opintojaksojen viimeiset tapaamiset järjestetään lähiopetuksena, joten lähitapaamisia saatta tulla kahdeksan yhden lukukauden aikana. Kaksi ensimmäistä vuotta toteutetaan monimuotona ja kolmannen vuoden opinnot ovat kokonaan verkossa. Myös monimuoto-opiskelu, kuten verkko-opinnot vaativat opiskelijalta aktiivisuutta ja itsenäistä työskentelyä. Myös monimuoto-opinnoissa on täysin samat suuntautumisvaihtoedot kuin verkko- ja lähitoteutuksissa. (Opetushallitus.)

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on mahdollista opiskella verkkototeutuksena myös data-analytiikan tradenomiksi. Opinnoissa yhdistyvät liiketalouden, data-analytiikan sekä viestinnän opinnot. Opintojen myötä opiskelija saa osaamisen liiketaloudesta, toimintatavat muuttuvassa liiketoimintaympäristössä ja kerää myös valmiuksia yrittäjyyteen.

Lisäksi opiskelija oppii, miten liiketoimintaa ohjataan tiedon avulla sekä miten tiedon avulla kehitetään uutta liiketoimintaa. Oppimistapoina hyödynnetään erilaisia hankkeita, yhteistöitä, pienryhmätyöskentelyä, itseopiskelua ja asiantuntijaluentoja. Tiiviin yhteistyön avulla opiskelija oppii tuntemaan yrityksiä ja niiden tarpeita data-analytiikan alalla. Data-analytiikan tradenomilla on eväät uusiin, monipuolisiin asiantuntija- ja kehittämistehtäviin sekä yrittäjyyteen. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.)

Data-analytiikan tradenomin opinnot koostuvat pakollisista liiketalouden ja data-analytiikan opinnoista sekä vapaasti valittavista opinnoista. Ymmärrys siitä, miten yritys toimii ja millälaisia tietoja yrityksessä tarvitaan, ovat perusedellytyksiä data-analytiikan osaamisen hyödyntämiselle esimerkiksi ennakkoinnissa ja tietojohdamisessa. Koulutuksessa perehdytään liiketoimintaan ja liiketoiminnan kehittämiseen, mutta oman mielenkiinnon mukaan opiskelija voi perehtyä myös muihin liiketoiminnan alueisiin. (Opetushallitus.)

Opintojen myötä opiskelija oppii etsimään, muokkaamaan ja esittämään yritysten tarvitsemaa tietoa sekä kehittämään yrityksen toimintaa tiedon pohjalta. Opinnot tuovat ymmärrystä liiketoimintaan ja auttavat löytämään uusia ideoita, kohteita ja keinoja datan hyödyntämiseen. Koulutuksessa keskitytään data-analyysin, viestinnän ja visualisoinnin ammattiosaamiseen ja niiden yhdistämiseen liiketoiminnan osaamisen kanssa. Data-analytiikan tradenomin opinnot pitävät sisällään myös pakollisen datalaboratoriojakson, jonka voi suorittaa joko etänä tai lähiopetuksessa Kouvolan kampuksella. (Opetushallitus.)

Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulussa on mahdollisuus opiskella myös hyvinvointiliiketoiminnan tradenomiksi verkkototeutuksena. Koulutuksen jälkeen opiskelija osaa tunnistaa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palvelutarpeita, kehittää ja toteuttaa dataan perustuvia hyvinvointipalveluja, hankkia ja arvioida dataan perustuvia hyvinvointipalveluja, tunnistaa kannattavan hyvinvointipalvelujen liiketoiminnan mahdollisuudet sekä toimia yrittäjämäisesti. Opintojen keskeinen osa on yritysten toimeksiannot, joiden avulla opiskelijat pääsevät verkostoitumaan ja hyödyntämään verkostoja valmistumisen jälkeen. (Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu.)

Ensimmäisenä vuonna opinnoissa perehdytään liiketalouden ja hyvinvoinnin käsitteistöön, hyvinvointikäyttäytymiseen, elämäntapamuutokseen, hyvinvointipalvelujen tulevaisuuteen sekä trendeihin ja hyvinvoinnin mittaamiseen. Opintojen alkupuolella rakennetaan pohja liiketoimintaosaamiseen ja hyvinvointipalveluiden myyntiin ja markkinointiin. Seuraavana vuonna syvennyttään hyvinvointipalveluiden konseptointiin, tuotteistamiseen ja kaupallistamiseen, vaikuttavuuteen, palveluiden käyttäjälähtöiseen kehitykseen sekä dataperustaiseen liiketoimintaan. Toisena vuonna tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio-osaaminen ja -menetelmät, sisällönmarkkinointi sekä hyvinvointipalveluiden markkinointi digitaalisissa

kanavissa ovat keskiössä. Viimeisenä vuonna keskitytään kehittämään asiakaskohtaamista ja vuorovaikutustaitoja, asiakkuusosaamista palveluliiketoiminnassa ja työhyvinvoinnin johtamista esihenkilötoiminnassa. Myös opinnäytetyössä vaadittaviin tutkimusmenetelmiin perehdytään kolmantena vuonna. (Opetushallitus.)

Hyvinvointiliiketoiminnan johtaminen -koulutuksen voi suorittaa pääosin kokonaan verkko-opintoina. Ainoastaan toisena vuonna yksi opintojakso toteutetaan lähiopetuksessa Mikkelissä, joka sisältää käytännönläheistä hyvinvoinnin mittaamista, seurantaa ja teknologian hyödyntämistä erilaisten yritystoimeksiantojen muodossa suoritettavia opintoja. (Opetushallitus.)

Koulutus pitää sisällään ydinosamisen ja täydentävän osaamisen opintoja, kuten aikaisemmin käsitellyt Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun tradenomikoulutukset. Ydinopintojen opintokokonaisuuksia ovat esimerkiksi hyvinvointiliiketoiminnan perustaidot, hyvinvoinnin mittaaminen ja hyvinvointikäyttäytyminen, hyvinvointipalveluista liiketoimintaa sekä tutkimus ja kehittäminen. Täydentävät opinnot pitävät sisällään vapaasti valittavia opintoja, joiden avulla opiskelija voi kohdentaa osaamistaan johonkin tiettyyn alaan. (Opetushallitus.)

3 Työmarkkinat

3.1 Maailmantalouden tilanne

Maailmantalous -termillä tarkoitetaan kaikkien maailman maiden talouksien taloudellisesta toiminnasta koostuvaa kokonaisuutta. Liikennevälineiden ja tietoteknisen kehityksen myötä eri maiden väliset taloudelliset riippuvuudet ovat viimeisten vuosikymmenten aikana voimistuneet ja vahvistaneet samalla koko maailman taloudellista kasvua. Maailman maiden tuotannon yhteen laskeminen on hankalaa valuuttakurssien vaihtelun ja maiden erilaisuuden vuoksi. Vaihtoehtoinen tapa eri maiden talouksien vertailuun on käyttää ostovoimakorjattuja valuuttakursseja, jotka ottavat huomioon paikallisen hintatason ja erot eri maiden talouksien kehittyneisyydessä. (Elinkeinoelämän keskusliitto 2016.)

Maailman talouden näkymät ovat synkentyneet nopeasti ja epävarmuus on lisääntynyt, kertoo Kansainvälisen valuuttarahasto IMF (2025) 22.4. julkaisemassa ennusteessaan. Yhdysvaltain uusi hallinto horjuttaa kauppapolitiikallaan maailmantalouden perusrakenteita ja lisää epävarmuutta. Vakaushuolet ovat lisääntyneet rahoitusmarkkinoilla, eikä keskipitkän aikavälin haavoittuvuusiakaan ole ratkaistu. Myös velkaantuminen koettelee finanssipolitiikan kestävyyttä. (Suomen Pankki 2025.)

IMF (2025) ennustaa maailman talouden kasvun hidastuvan 2,8 prosenttiin tänä vuonna ja ensi vuonna 3,0 prosenttiin. Maailman talouden kasvun odotetaan nyt hidastuvan selvästi ja aikaisempaa kasvuennustetta on korjattu reilusti alaspäin. Ajureista keskeisin on luonnollisesti tämänhetkinen kauppapolitiikka ja epävarmuus. Myös konfliktit ja maailmantalouden jakautuminen geopolitiisiin osiin painavat edelleen näkymiä, eikä geopolitiittinen tilanne näytä vakautumisen merkkejä. (Suomen Pankki 2025.)

Euroalueen talousnäkymät ovat elpymässä pitkään jatkuneen heikon kasvun jäljiltä, kun reaalityulojen kasvu vahvistaa yksityistä kulutusta. Geopolitiittisten konfliktien seurauksena maanosa on investoimassa voimakkaasti puolustukseen, mikä tulee talouskasvua etenkin ennustejakson loppupuolella. Teollisuuden näkymät ovat ennakoivien indikaattoreiden mukaan kohenemassa pitkään jatkuneen heikon kehityksen jäljiltä. Työllisyystilanne on euroalueella erittäin hyvä, mikä myös tukee talouden elpymistä. Euroalueen talous kasvaa vuonna 2025 1,0 prosenttia ja vuonna 2026 kasvu jatkuu 1,2 prosenttiin. (Valtionvarainministeriö 2025.)

Yhdysvalloissa talouskasvu hidastuu 1,8 prosenttiin vuonna 2025 ja vuonna 2026 hidastuu edelleen 1,7 prosenttiin. Erityisesti keskeisessä asemassa oleva yksityinen kulutus kärsii luottamuksen heikkenemisestä ja epävarmuuden kasvusta näkymien heikennyttä. Myös odotukset kauppapolitiikan aiheuttamasta inflaation kiihtymisestä lisäävät epävarmuutta.

Talous Yhdysvalloissa on lähellä täystyöllisyyttä, ja laittomien siirtolaisten karkotukset pahentavat pulaa työvoimasta erityisesti maataloudessa sekä rakennus- ja ravintola-aloilla. (Valtionvarainministeriö 2025.)

Voimakas elvytyspolitiikka Kiinassa pyrkii tukemaan kotimaista kulutuskysyntää, joka on kohentunut kylläkin maltillisesti. Koronavuosien jäljiltä kuluttajien luottamus on vielä kuitenkin matalalla. Hallitus tukee voimakkaasti korkean teknologian tuotteiden valmistusta vientiin. Kiinassa kokonaistuotannon kasvu hidastuu 4,3 prosenttiin nyt kuluvana vuonna ja vielä 4,2 prosenttiin seuraavana vuonna. (Valtionvarainministeriö 2025.)

Taloukasvu jatkuu vahvana Intiassa mittavien yksityisten ja julkisten investointien tukeamana. Intia pyrkii syventämään kauppaa- ja taloussuhteitaan keskeisten kumppanimaiden kanssa ja hyödyntää tähän geopolitiittista asetelmaa. Japanissa kevään palkkaneuvottelukierros johti nimellistulojen vahvaan kasvuun, mutta inflaation kiihtyminen etenkin elintarvikkeiden hintojen voimakas nousu haittaa yksityisen kulutuksen palautumista. Iso-Britanniassa on ollut vaikea jakso, mutta kasvunäkymät ovat vähitellen kohenemassa, mutta työttömyyden lisääntyminen hidastaa elpymistä. Venäjän kyky ylläpitää sotateollisuuteen nojaavaa taloutta on rajallinen varsinkin, kun liittovaltion talouden alijäämän kattamiseen vaaditun pääoman saatavuus on entistä vaikeampaa. Ruotsissa on potentiaalia mittavaan kasvukykyyn finanssipoliittisten sääntöjen keventämisestä ja budjettikurin löystymisestä käytävän keskustelun myötä. (Valtionvarainministeriö 2025.)

3.2 Suomen työmarkkinoiden kehitys 1900-luvulla

Suomi oli pitkään maatalousvaltainen maa sen pohjoisesta sijainnista huolimatta. Suomessa harjoitettiin pitkään politiikkaa, jossa pienviljelijöiden osuus väestöstä pyrittiin pitämään korkeana. Tämä hidasti teollistumis- ja kaupungistumiskehitystä. Myöhään tapahtunut kaupungistuminen vaikuttaa työmarkkinoihin vielä tänäkin päivänä. Suomen talous on ollut poikkeuksellisen suhdanneherkkää, joka selittyy sillä, että Suomen tavaravienti on lähes koko itsenäisyyden ajan nojannut muutamiiin matalan jalostusasteen tuotteisiin ja investointihyödykkeisiin. Teollisuus rakenteen kapeus ja suhdanneherkkyys ovat lisänneet työmarkkinoiden syklisyyttä, mikä luo riskin kerran syntyneen korkean työttömyyden pitkitymiselle. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019, 13–14.)

Työttömyys oli Suomessa 70-luvun puoliväliin saakka lähes olematonta, pois lukien 30-luvun viiden prosentin työttömyyspiikki laman aikaan. 70-luvun puolivälissä työttömyys nousi noin kahdeksaan prosenttiin öljykriisin myötä. Seuraavan kerran työttömyys nousi laman aikaan sen hetkiseen ennätykseensä eli yli 16 prosenttiin. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste

oli korkeimmillaan vuonna 1989 eli 74,3 prosenttia ja matalimmillaan laman aikaan vuonna 1994 eli 59,9 prosenttia. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2019, 13–14.)

3.3 Työmarkkinat Suomessa

Suomen työmarkkinoiden neuvottelutoiminta rakentuu ILO:n eli Kansainvälisen työjärjestön periaatteille. Järjestö linjaa, että etujärjestöjen on voitava harjoittaa keskinäistä sopimustoimintaa ja edunvalvontaa myös maan hallituksen ja virkamieskunnan suuntaan niin lakien valmistelussa kuin taloudellisissa ja yhteiskunnallisessakin kehittämisessä. ILO:n pääperiaate työelämän kehittämisessä on kolmikantaisuus, joka tarkoittaa työmarkkinoiden kolmen osapuolen välistä yhteistyötä ja neuvotteluja. Nämä kolme osapuolta ovat työnantajajärjestöt, ammattiyhdistysliikkeet sekä maan hallitus. Esimerkiksi työelämän lainsäädännön valmistelu tapahtuu Suomessa kolmikantaisesti. Kolmikantaperiaatteen on omaksunut myös Euroopan Unioni työmarkkinoiden kehittämisessä. Suomessa sen sijaan kolmikantaisuutta on noudatettu vuosikymmenten ajan. (Akava 2024.)

Työmarkkinajärjestelmän alkuna pidetään vuonna 1940 tehtyä tammikuun kihlausta, jossa työnantajapuoli tunnusti ay-liikkeen, ja osapuolet tunnustivat järjestäytyneen työmarkkina-toiminnan osana demokraattista yhteiskuntaa. Samalla järjestöt sopivat ristiriitojen ratkaisutavaksi ensisijaisesti neuvottelemisen. Suomalainen työmarkkinajärjestelmä perustuu sopimiseen ja sovitteluun. Sopimuksia on tehty työmarkkinajärjestöjen kesken myös niin, että maan hallitus on osallistunut niihin. (Akava 2024.)

Työmarkkinoita kuvaavat tilastot kertovat työhön osallistumisesta ja työttömyydestä, työoloista, työtaisteluista, työtapaturmista sekä avoimista työpaikoista. Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilastoissa on tietoa TE-toimistojen työttömistä työnhakijoista ja toimistojen tarjoamista avoimista työpaikoista. Alueittaista väestön taloudellista toimintaa ja työssäkäyntiä kuvaa työssäkäyntitilasto. (Tilastokeskus.)

3.3.1 Työmarkkinat 2024 ja 2025

Työmarkkinoiden tilanne on tällä hetkellä vähitellen vakautumassa. Työllisten määrä väheni vuonna 2024 prosentin ja 20–64-vuotiaiden työllisyysaste laski 76,6 prosenttiin työkäisestä väestöstä. Vuosi 2024 oli ensimmäinen kolmeen vuoteen, kun työllisten määrä supistui, mutta historiaan nähden työllisyysaste on yhä korkealla tasolla. Työllisten määrä supistui niin alkutuotannossa kuin jalostustoimialoillakin. Työllisten laskua hidasti työllisten määrän kasvu muilla aloilla kuten sosiaalipalveluissa ja majoitus- sekä ravitsemispalveluissa. (Valtionvarainministeriö 2025, 71.)

Työ- ja elinkeinoministeriön tilastojen mukaan Suomessa oli maaliskuun lopussa noin 320 240 työtöntä työnhakijaa. Työttömiä työnhakijoita oli runsaat 34 100 henkilöä enemmän kuin edellisvuoden maaliskuun lopussa. Korkeakoulutettujen työttömien määrä kasvoi vuotta aiempaan verrattuna noin 11 000 henkilöllä (Kuvio 1). Korkeakoulutettujen työttömien määrä ylitti vuoden 2016 huiput vuoden 2024 marraskuussa. Muiden kuin korkeakoulutettujen työttömien määrä kasvoi vajaan 23 200 henkilön verran. Viimeisen puolen vuoden aikana työttömyys on kasvanut enemmän kuin sitä edeltävän puolen vuoden aikana. Merkkejä nousun pysähtymisestä ei ole ja lähikuukausien aikana työttömyys kohoaa todennäköisesti lisää. (Akava 2025.)

Kuvio 1. Korkeakoulutettujen työttömien määrän kehitys (Akava 2025)

Alku vuonna 2025 työllisten määrä on trendihavaintojen mukaan vielä supistunut, mutta avoimien työpaikkojen määrä ei enää. Selvempää suuntaa työmarkkinoilla ei vielä ole havaittavissa. Vuonna 2025 työllisten määrä lisääntyy 0,2 prosenttia, sillä työvoiman kysyntä elpyy vasta, vuoden mittaan talouden kasvun nopeutuessa hitaasti. Avoimia työpaikkoja oli viime vuoden lopulla selvästi aiempia vuosia vähemmän niin palveluissa kuin jalostuksessa. Yrityksen myös suunnittelevat keväällä työllistävänsä vähemmän ihmisiä etenkin rakennustoiminnassa sekä teollisuudessa. Taloudessa on toipumisen merkkejä, joten osaavan työvoiman puute saa yritykset pitämään kiinni työntekijöistään. Vaimean talouskasvun vuoksi

hallituksen työllisyyttä tukevien politiikkatoimien ei odoteta merkittävästi lisäävän työllisten määrää, vaikka ne tukevatkin työn tarjontaa. (Valtionvarainministeriö 2025, 71.)

Vastavalmistuneiden työttömyys jatkaa kasvua. Vastavalmistuneella tarkoitetaan henkilöä, joka on suorittanut tutkinnon viimeksi kuluneen 12 kuukauden aikana. Vastavalmistuneita oli maaliskuun 2025 lopussa työttömänä noin 17 000 henkilöä, joka tarkoittaa kasvua noin 5000 henkilöllä viime vuoden lukuihin verrattuna. Heistä korkeakoulutettuja oli noin 1440 henkilöä. Vastavalmistuneiden työttömyys on kasvanut varsin nopeasti ja viimeisen puolen vuoden aikana jopa kiihtyen. Työttömien määrä ylittää korona-ajan huiput, mutta sitä edeltäviä vuoden 2015 korkeimpia lukuja se ei vielä tavoita. Korkeakoulutettujen tilanne on vielä heikempi. Kesän jälkeen kasvanut työttömyys on ollut nopeaa, eikä merkkejä sen pysähtymisestä ole. Korkeakoulutettujen osalta luvut ohittavat sekä korona-ajan huiput että vuoden 2015 korkeimmat luvut. (Akava 2025.)

3.3.2 Työmarkkinoiden kehitys vuoteen 2029

Monilla alueilla talouden elpyminen on alkanut, mutta Yhdysvaltojen käynnistämä kauppasota uhkaa viedä kasvun edellytyksiltä pohjan. Yhdysvaltojen asettamat tullit ja niiden myötä aiheutuneet vastatoimet ovat vieneet maailmankaupan jopa sekasortoiseen tilaan, jossa tulevaisuuden ennakointi on haastavaa tai jopa mahdotonta. Tullien vaikutuksia aluetalouteen ja työllisyyteen ei tässä vaiheessa pysty kattavasti arvioimaan, vaan tilanteen kehitystä tulee seurata tarkasti. Epävarmuutta aiheuttaa myös Venäjän käymä sota Ukrainassa. (Työ- ja elinkeinoministeriö 2025, 9–10.)

Kauppapolitiikkaan ja kauppasuhteisiin liittyvät riskit ja epävarmuus ovat nousseet poikkeuksellisen korkeiksi. Jos nämä riskit toteutuvat, Suomen talouden kasvu hidastuu ja julkisen talouden alijäämä syvenee. Toisaalta sodan taukoaminen, maan jälleenrakennus ja investoinnit infrastruktuuriin sekä puolustukseen useissa maissa Euroopassa voivat lisätä kysyntää Suomessa tuotetuille tavaroille ja palveluille. Muitakin riskejä liittyy julkisen talouden näkymään talouden tilanteen lisäksi. Puolustukseen suunnatut lisämenot kasvattavat julkista velkaa, ellei menoja rahoiteta uusien säästöin tai veronkorotuksin. (Valtionvarainministeriö 2025.)

Vuosina 2026 ja 2027 talouden kasvu on julkisen talouden sopeutuksesta huolimatta varsin vahvaa ja työllisyys lisääntyy keskimäärin noin prosentin verran vuosittain. Kasvu on laaja-alaista ja sitä tukee myös hallituksen toimet, joista ensimmäiset astuivat voimaan vuonna 2024. Oletusten mukaan toimet tulisivat lisäämään työllisten määrää muutamalla kymmenellä tuhannella. Odotetaan, että 15–64-vuotiaiden työllisyysaste tulee nousemaan

vajaaseen 73 prosenttiin, mutta tulee jäämään vuoden 2022 edellistä huippua matalammalle tasolle. Myös lisääntyvä työikäinen väestö tukee kysynnän ja politiikkatoimien lisäksi työllisyyden kasvamista. Maahanmuuton vuoksi 15–64-vuotiaiden arvioidaan lisääntyvän vuoteen 2027 lähes 60 000 henkilöllä verrattuna vuoteen 2024. Työttömyysaste tulee jäämään vuonna 2027 noin kahdeksaan prosenttiin, joka on noin puoli prosenttiyksikköä enemmän kuin EU:n yhteisellä menetelmällä arvioitu rakenteellisen työttömyyden taso Suomessa. (Valtionvarainministeriö 2025, 73.)

Keskipitkällä aikavälillä eli vuosina 2028–2029 Suomen talouden odotetaan kasvavan 1,4 prosenttia vuosittain. Työllisyysaste tulee nousemaan 73,7 prosenttiin vuonna 2029 ja bruttokansantuote kasvaa potentiaalista tuotantoa nopeammin tarkastelujaksolla, ja tuotantokuilu sulkeutuu vuonna 2029. Kehitysarvio perustuu arvioon potentiaalisen tuotannon kehityksestä, koska sen ajatellaan määrittävän talouden kasvuedellytykset lyhyen aikavälin jälkeen. Potentiaalinen tuotanto viittaa talouden pitkän aikavälin kasvuun tai kestävään, vaakaan inflaation takaavaan tuotannon tasoon, joka saavutetaan talouden kapasiteetin ollessa normaalikäytössä. Suomen talouden arvioidaan olevan yhä normaalikapasiteettinsa alapuolella vuonna 2028. Vuonna 2029 tarkastelujakson lopulla tuotanto kuitenkin lähestyy arvioitua potentiaalisen tuotannon tasoa ja tuotantokuilu umpeutuu. (Valtiovarainministeriö 2025.)

4 Opetusmuodot

4.1 Etäopetuksen vaikutukset

Koronapandemian aikana ammattikorkeakoulujen opetusta on toteutettu vaihtoehtoisilla tavoilla esimerkiksi etäopetuksena sekä digitaalisia oppimisympäristöjä ja itsenäistä opiskelua hyödyntäen. Etäopiskelu on heikentänyt opiskelijoiden yhteisöllisyyttä, sosiaalisuutta sekä hyvinvointia. On huomattu, että varsinkin nuorilla korkeakouluopiskelijoilla opiskelijaryhmän tuen puute vaikeuttaa opiskelemista. (Hellen, Karvinen, Nikki, Palola & Männistö 2023.)

Etäopiskelu voi olla aikaan sidottua, jolloin opettajan kanssa ollaan yhteydessä jonkin verkoneuvotteluohjelman kautta. Tämän avulla oppilaat pystyvät olemaan reaaliajassa kontaktissa opettajaan. Etäopetusta on myös ei-reaaliaikaista, jolloin oppiminen tapahtuu digitaalisessa oppimisympäristössä, kuten Moodlessa. Etäopetus voi olla myös yhdistelmä molempia. (Hellen, Karvinen, Nikki, Palola & Männistö 2023.)

Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK:in (2020) toteuttaman tutkimuksen mukaan iso osa ammattikorkeakoulujen opiskelijoista on kokenut etäopiskelun aiheuttavan enemmän stressiä kuin lähiopetuksen. Jopa puolet alkuvaiheessa olevista opiskelijoista on kokenut stressiä. Loppuvaiheen opiskelijoista vajaa puolet on kokenut stressiä etäopiskelusta. Tutkimuksesta myös huomataan, että opiskelijoiden motivaatio oli laskenut etäopiskelun aikana. (Suomen Opiskelijakuntien Liitto – SAMOK 2020, Hellen, Karvinen, Nikkisen, Palolan & Männistön 2023 mukaan.)

Oulun ammattikorkeakoulun (2022) tekemässä tutkimuksessa selvitettiin muun muassa, miten opiskelijat ovat kokeneet etäopiskelun vaikuttaneen yhteisöllisyyteen. Tutkimuksen perusteella opiskelijat kokivat etäopiskelun vaikuttaneen heidän yhteisöllisyyteensä sekä positiivisesti että negatiivisesti. Positiiviseksi he kokivat vertaistuen, jota ovat tilanteen myötä saaneet toisiltaan. Myös tiimitaitojen kehittyminen lisääntyneiden ryhmätöiden myötä koettiin positiivisena. Positiivisena vaikutuksena nostettiin esiin myös yhdessä tekemisen arvostus. Etäopiskelun myötä opiskelijat tapaavat harvemmin toisiaan, joten yhteistä tekemistä arvostaa vielä enemmän. (Suomen Opiskelijakuntien Liitto – SAMOK 2020, Hellen, Karvinen, Nikkisen, Palolan & Männistön 2023 mukaan.)

Negatiivisena vaikutuksena koettiin se, ettei luokkakavereihin pystynyt tutustumaan syvemmin, joka hankaloittaa myös ryhmätöistä sopimista. Etäopiskelu aiheutti myös yksinäisyyttä ja avun pyytäminen koettiin hankalammaksi. Kyselyyn vastanneista noin puolet koki olleensa yksinäisempiä etäopiskelun aikana ja noin kolmasosa koki olleensa ajoittain

yksinäisempiä. (Suomen Opiskelijakuntien Liitto – SAMOK 2020, Hellen, Karvisen, Nikkisen, Palolan & Männistön 2023 mukaan.)

4.2 Opetusmuotojen vertailu

Savonia-ammattikorkeakoulun ensi- ja akuuttihoidon lehtorina toimivan Marko Salosen tekemän tutkimuksen (2024) mukaan opiskelijan keskittymiseen ja oppimiseen ei välttämättä tarvita lähiopetuksen vuorovaikutusta vaan opettajan tartuttama innostus opiskelijaan on keskeistä. Tutkimus toteutettiin Itä-Suomen yliopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun yhteistyönä. Tutkimuksen tarkoituksena oli vertailla oppimisen tehokkuutta neljällä eri opetusmenetelmällä, jotka olivat lähiopetus, videovälitteinen etäopetus, videotallenne sekä äänitallenne. Osaamista mitattiin kolmessa aikapisteessä eli ennen opetusta, heti sen jälkeen ja 5–7 viikon kuluttua opetuksen päättymisestä. (Salonen 2024, Vanasen 2025 mukaan.)

Tutkimustulokset kertovat, että opiskelijat oppivat kaikilla testatuilla menetelmillä, mutta videotallenne oli ainoastaan tehokkuudeltaan verrattavissa lähiopetukseen. Selvästi huonoiten vertailussa pärjasi äänitallenne sekä striimattu etäopetus. Tärkein pedagoginen syy etäopetuksen heikkoon menestykseen oli se, että striimattuun oppituntiin on vaikea keskittyä. Siihen ratkaisuna on innostava opetus. Videotallenteen menestyksen syynä oli opetuksesta välittynyt innostus. (Salonen 2024, Vanasen 2025 mukaan.)

Tutkimuksen lopputulema oli se, että etäopetukseen perustuvilla opetusmenetelmillä voi saada paljon aikaan, mutta lähiopetusta ne eivät täysin korvaa. Tämä ei kuitenkaan poista hyvän opetusvideon arvoa ja siksi lähiopetus ja opetusvideot kannattaa yhdistää. (Salonen 2024, Vanasen 2025 mukaan.)

Professoreiden Soinnun, Hirston sekä Valtosen johtaman OAHOT-tutkimusryhmän tutkimusten mukaan etäopetus voisi olla oikein suunniteltuna ja toteutettuna toimivaa ja opiskelijoiden oppimista tukevaa. Tutkimuksessa haluttiin selvittää tarjoavatko oppimisanalytiikka, hyvin suunniteltu etäopetus sekä opettajan monipuoliset ja uudenlaiset keinot keskustella, opettaa sekä ohjata vastauksia kurssin asettamiin haasteisiin. (Sointu, Valtonen, Hallberg, Kankaanpää, Väisänen, Heikkinen Sarq, Tuominen & Hirsto 2022, Itä-Suomen Yliopiston 2022 mukaan.)

Oppimisanalytiikalla tarkoitetaan tutkimuksessa sitä, että opiskelijoiden toimiessa sähköisessä oppimisympäristössä he jättävät opiskelustaan jälkiä, joita opettaja voi käyttää opiskelijoiden tukemiseen. Opiskelijoiden jättämiä jälkiä voivat olla esimerkiksi se, miten opiskelija käyttää annettuja materiaaleja tai miten hän opinnoissaan etenee, mihin käyttää aikaa ja missä kokee haasteita. Lisäksi tutkimuksessa käytettiin kyselylomakkeita, joissa kartoitettiin millaisia tunteita opiskelu herättää ja mikä opintojaksolla kiinnostaa erityisesti.

Opintojaksolla opiskelijat saivat materiaalit, kuten lyhyt videot ja niihin liittyvät muistiinpanot, omaan tahtiin käytettäväkseen. Lisäksi opiskelijoilla oli mahdollisuus keskustella sähköisesti kaikkien kurssilaisten kanssa, pienryhmässä tai opettajan kanssa kahdestaan. (Sointu, Valtonen, Hallberg, Kankaanpää, Väisänen, Heikkinen Sarq, Tuominen & Hirsto 2022, Itä-Suomen Yliopiston 2022 mukaan.)

Ensimmäisen tutkimuksen tulosten perusteella opiskelijoiden ajanhallintataidot paranivat ja vaikeiden sisältöjen välttely sekä negatiiviset tunteet opiskeltavaa aihetta kohtaan vähenivät opintojaksolla. Toisessa tutkimuksessa tarkasteltiin analytiikan avulla kerättyjä tietoja oppimisen etenemisestä ja opintojakson aikana koetuista tunteista. Tulosten mukaan negatiivisimpia tunteita kokeneet opiskelijat olivat analytiikan perusteella aktiivisimpia opiskelijoita. Soinnun mukaan tunteet voivat olla aktivoivia tai ei-aktivoivia ja onnistuneella etäopetuksella voidaan aktivoida opiskelijoita onnistumaan opiskelussaan. Kolmannessa tutkimuksessa tutkijat analysoivat opiskelijoiden antamaa palautetta opintojaksoilta. Palautuksesta selvisi, että opiskelijoiden mielestä opetus, opintojakson ilmapiiri sekä vuorovaikutus oli kiitettävää. Hyvälle tasolle he arvioivat oman sitoutumisensa ja oppimisensa. (Sointu, Valtonen, Hallberg, Kankaanpää, Väisänen, Heikkinen Sarq, Tuominen & Hirsto 2022, Itä-Suomen Yliopiston 2022 mukaan.)

5 Kyselytutkimus

5.1 Kyselyn toteutus

Kysely toteutettiin Webropol -kysely ja raportointityökalulla. Liitteen 1. mukainen kyselylomake julkaistiin Facebookissa Tradenomit -ryhmässä, johon hyväksytään osallisiksi vain tradenomiopiskelijat tai tradenomitutkinnon käyneet. Ryhmän tarkoituksena on edistää tradenomi-identiteettiä ja ammatillista kehittymistä sekä verkostoitumista. Kyselyn vastaanotti noin 2300 ihmistä, joista kyselyn avasi 379 henkilöä ja siihen vastasi 136 henkilöä. Kyselyn tavoitteena oli saada ajankohtaista tietoa tradenomien työllistymiseen ja koulutukseen liittyen.

Kyselystä tehtiin mahdollisimman helposti vastattava ja vähän aikaa vievä. Kysely muodostui suurimmaksi osaksi monivalintakysymyksistä, mutta vapaata tekstiä oli joihinkin vaihtoehtoihin annettu mahdollisuus kirjoittaa, koska kaikkia vaihtoehtoja ei ole ollut mahdollista kirjoittaa kysymyksiin. Kyselyyn oli aikaa vastata kolmen viikon ajan, jonka jälkeen jaettu linkki suljettiin.

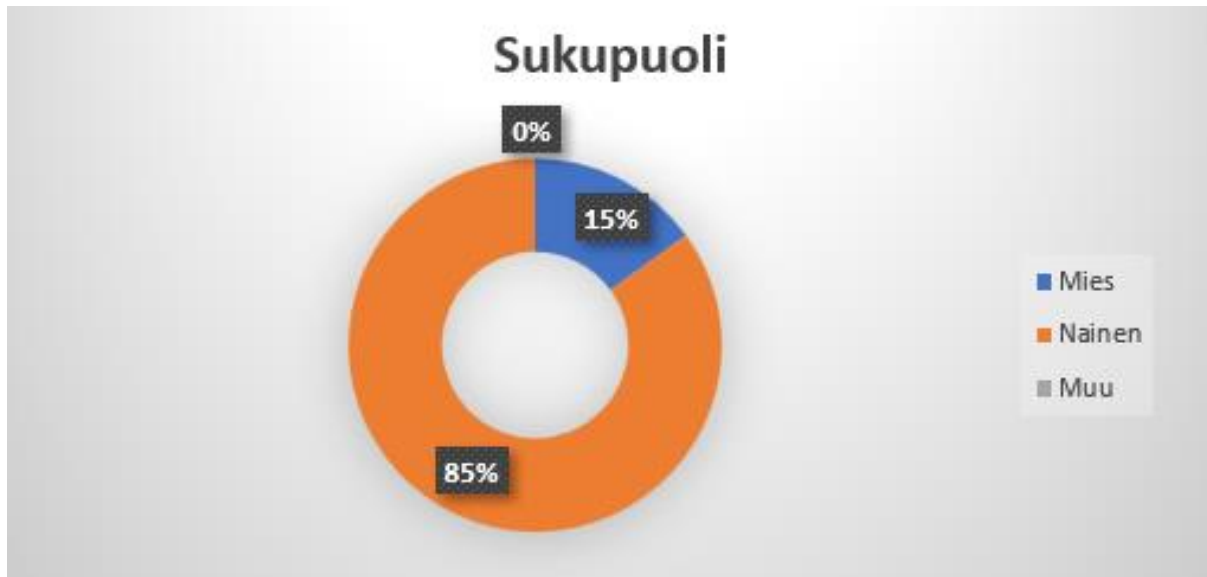
5.2 Tutkimustulokset

Kyselyn alussa selvitettiin vastaajien taustatietoja. Kysymyksinä olivat sukupuoli, minkä koulutuksen pohjalta vastaajat olivat päätyneet tradenomiopintoihin, ovatko vastaajat itse opiske-lijoi- tai jo valmistuneita tradenomeja sekä minä vuonna he ovat valmistuneet, mikäli henkilö oli vastannut edelliseen kysymykseen, että on jo valmistunut tradenomi. Tradenomiopintoja edeltäneen koulutuksen sai myös kertoa omin sanoin, mikäli vastaajan omaa tilannetta vastaavaa vaihtoehtoa ei löytynyt. Näiden pohjatietojen jälkeen selvitettiin tietoja tradenomiopinnoista. Opintoihin liittyen kysyttiin esimerkiksi mitä opetusmuotoa vastaajan tutkinnossa on käytetty sekä mihin alalle vastaaja on suuntautunut opinnoissaan. Opintojen suuntautumisesta oli mahdollisuus myös kertoa omin sanoin.

Viimeisessä osiossa keskityttiin selvittämään vastaajien työllisyystilanne. Työllisyyttä selvitettiin esimerkiksi kysymällä, onko vastaajilla työpaikkaa tällä hetkellä ja mikäli he vastasivat ei, kuinka kauan he ovat olleet työttömänä. Kyselyssä haluttiin selvittää myös työskentelevätkö vastaajat tällä hetkellä tradenomikoulutusta vastaavissa tehtävissä, minkälainen työsuhte heillä, milloin vastaajat ovat saaneet ensimmäisen tradenomikoulutusta vastaavan työn sekä, kuinka kauan vastaajilta on kestänyt saada oman alan työpaikka valmistumisen jälkeen, mikäli he ovat edelliseen kysymykseen vastanneet, että saivat tradenomikoulutusta vastaavia töitä vasta valmistuttuaan.

5.2.1 Pohjatiedot

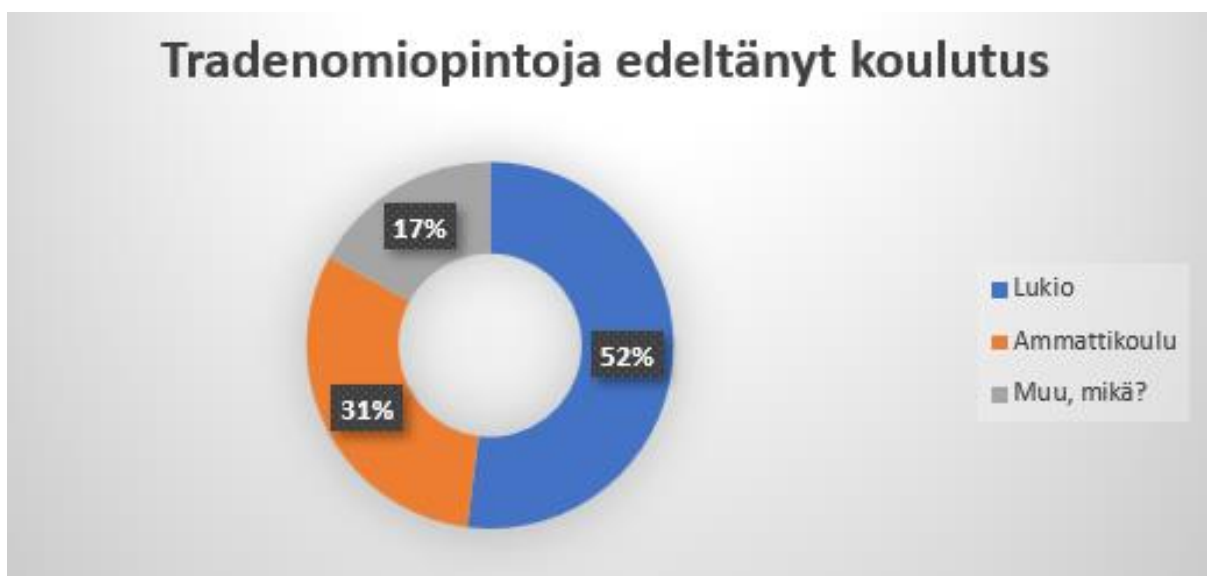
Kysymykseen, jossa selvitettiin vastaajan sukupuoli vastasi 136 henkilöä. Vastaajista suurin osa on naisia 116 (85%) ja vähemmistö miehiä 20 (15%).

Kuvio 2. Kyselyyn vastanneiden sukupuolijakauma prosenteissa ilmoitettuna.

Kysymykseen, jossa selvitettiin vastaajien aiempaa koulutusta vastasi yhteensä 136 henkilöä. Suurin osa eli 52% vastaajista oli käynyt lukion ennen tradenomiopintojaan ja vain 31% oli suorittanut ammattikoulun.

Kysymykseen oli mahdollista vastata myös omin sanoin, mikäli oli suorittanut jonkun muun koulutuksen. Muita koulutuksia oli käynyt 17% vastaajista ja näistä eniten vastattuja oli kaksoistutkinto tai jokin toinen amk-tutkinto. Muita yksittäisiä vastauksia oli yliopistotutkinto tai ylempi ammattikorkeakoulututkinto.

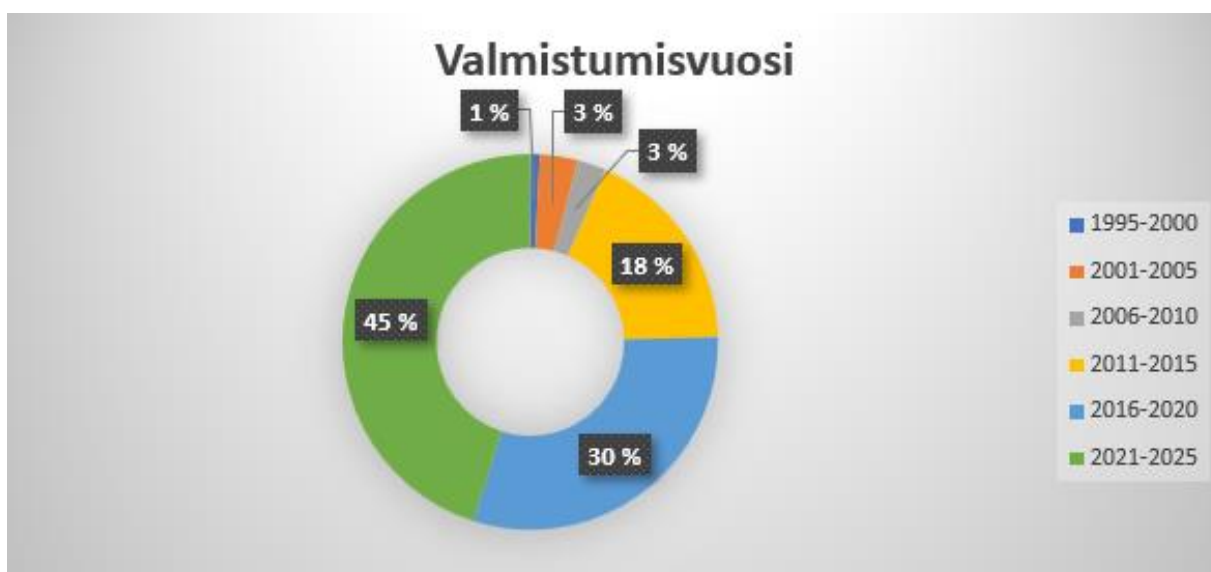
Kuvio 3. Kyselyyn vastanneiden aiempi koulutus prosenteissa ilmoitettuna.

Seuraavaksi pyydettiin valitsemaan itseä kuvaava vaihtoehto. Vaihtoehtoina oli tradenomiopiskelija tai valmistunut tradenomi. Kysymykseen vastasi 136 henkilöä, joista suurin osa eli 122 henkilöä (89,7%) oli jo valmistuneita tradenomeja. Tradenomiopiskelijoita oli vastaajista 14 (10,3%).

Kuvio 4. Kyselyyn vastanneiden jakauma opiskelijoihin ja valmistuneisiin ilmoitettuna prosenteissa.

Kysymykseen, joka käsitteli vastaajien valmistumisvuotta, vastasi 122 henkilöä. Suurin osa vastaajista eli 45% oli valmistunut vuosien 2021–2025 välillä. Toiseksi eniten vastaajia eli 30% oli valmistunut vuosina 2016–2020 ja kolmanneksi eniten eli 18% vuosina 2011–2015. Pieni osa vastaajista oli valmistunut ennen vuotta 2011.

Kuvio 5. Kyselyyn vastanneiden valmistumisvuodet prosentteina ilmoitettuna.

5.2.2 Opinnot

Seuraavassa kysymyksessä käsiteltiin vastanneiden henkilöiden opetusmuotoa. Vaihtoehtoina kysymykseen oli verkko-opinnot, monimuoto-opinnot sekä lähiopetus. Kysymykseen vastasi 136 henkilöä. Suurin osa vastaajista eli 76 henkilöä (55,9%) oli käynyt opintonsa lähiopetuksessa. Toiseksi eniten, eli 35 henkilöä (26%) oli vastattu monimuoto-opinnot ja vähiten vastauksia eli 25 (18,4%) oli saanut verkko-opinnot.

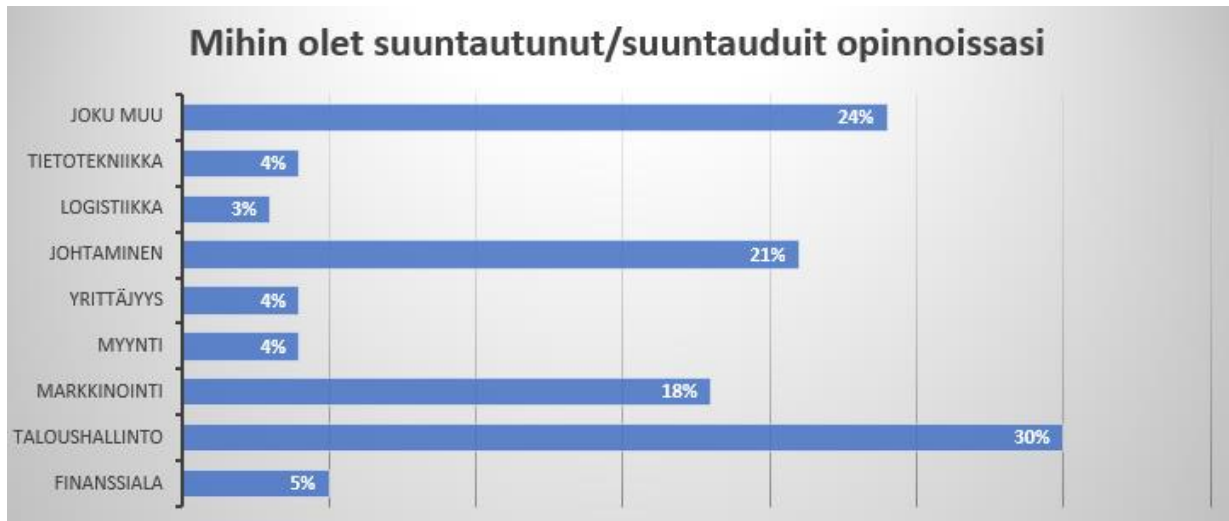

Kuvio 6. Kyselyyn vastanneiden henkilöiden opintojen opetusmuoto.

Kysymykseen, jossa selvitettiin vastanneiden henkilöiden opintojen suuntautumista, vastasi 136 henkilöä. Suosituimmat alat olivat taloushallinto (30%), johtaminen (21%) sekä markkinointi (18%). Vastanneista pienempi osa oli suuntautunut tietotekniikkaan (4%), logistiikkaan (3%), yrittäjyyteen (4%), myyntiin (4%) ja finanssialaan (5%).

Kysymykseen oli myös mahdollista vastata vaihtoehto ”joku muu” ja kertoa omin sanoin, mikäli muut vaihtoehtoista ei sopinut. Vastanneista 33 henkilöä (24%) oli valinnut vaihtoehdon ”joku muu”. Suurin osa näistä vastauksista olivat HR, juridiikka tai ei suuntautumista.

Myös esimerkiksi kansainvälinen kauppa, projektijohtaminen, turvallisuus ja riskienhallinta, tietojenkäsittely sekä yritysviestintä oli vastattu.

Kuvio 7. Kyselyyn vastanneiden henkilöiden opintojen suuntautuminen.

5.2.3 Työllisyys

Seuraavassa kysymyksessä selvitettiin vastaajien tämänhetkinen työllisyystilanne. Kysymykseen vastasi 136 henkilöä, joista suurimmalla osalla eli 127:llä henkilöllä (93%) on työpaikka tällä hetkellä. Vain 9:llä (7%) vastaajista ei ole tällä hetkellä työpaikkaa.

Kuvio 8. Kysymykseen vastanneiden työllisyystilanne prosentein ilmoitettuna.

Seuraavaan kysymykseen vastasivat vain ne, jotka vastasivat edelliseen kysymykseen, että heillä ei ole työpaikkaa tällä hetkellä. Kysymykseen vastasi 9 henkilöä. Suurin osa vastanneista eli 5 henkilöä (56%) on ollut työttömänä alle 6kk. Yli 6kk, mutta alle vuoden työttömänä olleita oli 2 (22,2%) ja yli vuoden työttömänä olleita myös 2 (22,2%).

Kuvio 9. Kysymykseen vastanneiden työttömyyden kesto.

Seuraavan kysymyksen avulla selvitettiin, kuinka moni vastaajista ei ole työskennellyt koulustaan vastaavissa tehtävissä. Kysymykseen vastasi 136 henkilöä, joista 28 (20%) ei ole työskennellyt tradenomikoulutusta vastaavissa tehtävissä. Vastanneista 5 (3,7%) on joskus työskennellyt koulutusta vastaavissa tehtävissä ja loput 103 henkilöä (76%) työskentelevät koulutusta vastaavissa tehtävissä tällä hetkellä.

Kuvio 10. Vastaajien työllistyminen tradenomikoulutusta vastaaviin tehtäviin.

Kysymykseen liittyen työsuhteeseen vastasi 131 henkilöä. Suurin osa vastanneista eli 117 henkilöä (89%) on vakituisessa työsuhteessa tällä hetkellä. Loput 14 henkilöä (11%) on määräaikaisessa työsuhteessa.

Kuvio 11. Vastanneiden jakauma työsuhteen mukaan.

Seuraavan kysymyksen avulla selvitettiin, missä vaiheessa opintoja tai niiden jälkeen kyselyyn vastanneet ovat työllistyneet tradenomikoulutusta vastaaviin tehtäviin. Kysymys on näkynyt vain heille, jotka ovat vastanneet, että työskentelevät tai ovat joskus työskennelleet koulutusta vastaavissa tehtävissä. Kysymykseen vastasi 108 henkilöä, joista suurin osa eli 39 henkilöä (36%) työllistyi koulutusta vastaaviin tehtäviin valmistumisen jälkeen. Opintojen aikana 3. opintovuoden jälkeen työllistyi 36 henkilöä (33%) ja ennen kolmatta opintovuotta työllistyi 33 henkilöä (30,6%).

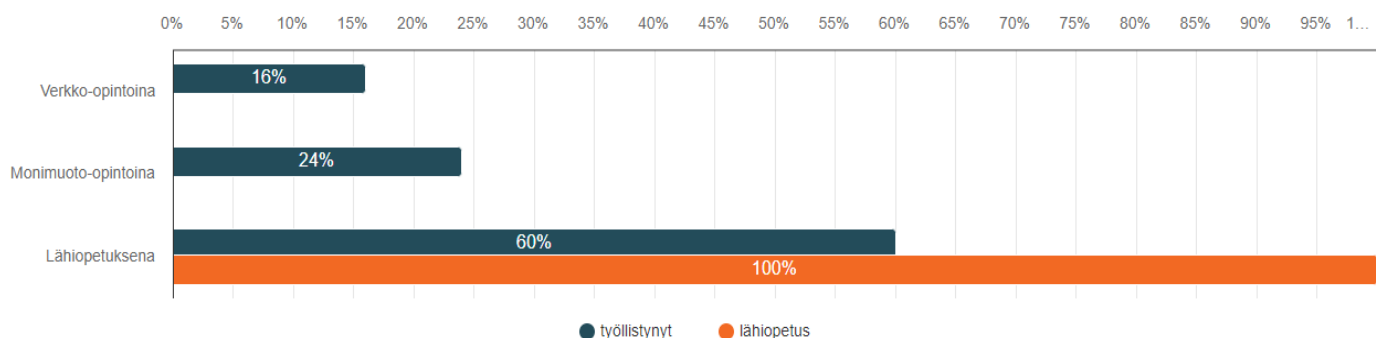
Kuvio 12. Ajankohta, jolloin kyselyyn vastanneet ovat työllistyneet koulutusta vastaaviin tehtäviin.

Seuraavassa kysymyksessä selvitettiin työllistymisen kesto koulutusta vastaaviin tehtäviin, mikäli vastaaja oli edelliseen kysymykseen vastannut työllistyneensä vasta valmistumisen jälkeen. Kysymykseen vastasi 39 henkilöä, joista 19 (49%) oli työllistynyt alle 3kk valmistumisesta. Vastanneista 10 henkilöä (25%) oli työllistynyt 3-6kk kuluttua valmistumisesta ja 7 henkilöä (18%) oli työllistynyt 7-12kk kuluttua. Vain 3 henkilöä (8%) oli työllistynyt yli 12kk kuluttua valmistumisesta.

Kuvio 13. Vastaajien työllistymisen kesto valmistumisen jälkeen.

Seuraavassa taulukossa on vertailtu vastauksia kysymyksiin opetusmuodosta sekä tämän hetken työllistymisestä. Verkko-opintoina koulutuksensa suorittaneista 21 henkilöä (16%) on tällä hetkellä työllistynyt. Monimuoto-opintoina suorittaneista 30 henkilöä (24%) on tällä hetkellä työllistynyt ja lähiopetuksena koulutuksensa suorittaneista 76 henkilöä (60%) on tällä hetkellä työllistynyt.

Kuvio 14. Vastaajien työllistyminen verrattuna opintojen opetusmuotoon.

6 Yhteenveto ja johtopäätökset

Opinnäytetyön tavoitteena oli saada selville tradenomiopiskelijoiden ja jo valmistuneiden tradenomien työllisyystilanne. Tavoitteena oli saada tietoa siitä, kuinka moni on päässyt oman alan työtehtäviin ja missä vaiheessa opintoja tai niiden jälkeen oman alan töihin on päästy. Tutkimuksen tavoitteena oli antaa myös tietoa, minkä suuntautumisen tradenomikoulutuksessa ihmiset ovat valinneet ja onko opetuksen toteuttamismuodolla vaikutusta työllisyyteen.

Opinnäytetyön teoriaosuus on jaettu kolmeen eri osioon. Ensimmäisessä osiossa käsiteltiin Tradenomien koulutusta ja perehdyin tarkemmin kolmen suomalaisen ammattikorkeakoulun opetussuunnitelmiin sekä vertailin niiden suuntautumisvaihtoehtoja. Vertailin myös eri ammattikorkeakoulujen opetusmuotoja. Toisessa osiossa käsiteltiin Suomen työmarkkinoita. Perehdyin työmarkkinoiden historiaan, nykyhetkeen ja tulevaisuuteen. Kolmannessa osiossa vertailin opetusmuotojen vaikutuksia oppimiseen sekä opiskelijakokemukseen.

Opinnäytetyön teoriaosuus koostui tutkimusta tukevista aiheista. Ymmärrys siitä, mikä on yleinen työllisyystilanne tällä hetkellä Suomessa ja mitkä ovat syyt sille, tuo ymmärrystä myös tradenomien työllisyystilanteeseen. Kyselyn kysymykset auttoivat tekemään johtopäätöksiä tutkimuskysymysten ratkaisemiseksi ja sain vastauksista paljon hyvää tietoa. Tein kyselystä selkeän, lyhyen ja mahdollisimman helposti vastattavan, mutta kaikki oleelliset kysymykset sisältävän.

Jaoin kyselyn Facebookin Tradenomit ryhmässä, jossa se tavoitti noin 2300 ihmistä, joista 136 vastasi kyselyyn. Tästä voi päätellä, että ryhmässä kaikki jäsenet eivät ole aktiivisia, vaan voivat olla jääneet ryhmän listoille. On myös mahdollista, että kaikki jäsenet eivät ole ehtineet vastata kyselyyn, mikäli käyvät harvemmin ryhmän sivuilla. Toinen mahdollisuus on se, että kysely ei ole ollut tarpeeksi kiinnostava, eikä sen takia kaikki julkaisun nähneet ihmiset ole vastanneet siihen.

Vastaajista suurin osa oli naisia ja suosituin tradenomiopintoja edeltänyt koulutus oli lukio. Suurempi osa vastaajista oli jo valmistuneita tradenomeja ja suurin osa heistä oli valmistunut vuosina 2021–2025. Suosituin opetusmuoto kyselyyn vastanneiden kesken oli lähiopetus ja suosituin opintosuuntautuminen oli taloushallinto. Suurimmalla osalla vastaajista on tällä hetkellä työpaikka ja heistä suurin osa työskentelee tradenomikoulutusta vastaavissa tehtävissä. Tällä hetkellä työttömänä olevista suurin osa oli ollut vain alle 6kk työttömänä. Vastanneista suurimmalla osalla on vakituinen työsuhde. Suurin osa työllistyi tradenomikoulutusta vastaaviin tehtäviin vasta valmistumisen jälkeen ja suurimmalla osalla heistä kesti alle 3 kuukautta saada oman alan töitä valmistumisen jälkeen.

Kyselytutkimuksen perusteella voin todeta, että vastaajat ovat työllistyneet hyvin tradenomikoulutusta vastaaviin tehtäviin. Lisäksi vastaajat ovat saaneet nopeasti töitä valmistumisen jälkeen ja suurin osa työskentelee vakituisessa työsuhteessa. Pieni osa vastaajista oli tällä hetkellä työttöminä, mutta heistä suurin osa on ollut vain alle 6 kuukautta.

Teorian mukaan Suomessa työttömyysaste on historiallisesti korkealla tasolla ja korkeakoulutettujen työttömien määrä on ollut kasvussa. Kyselyyn vastanneista kuitenkin suurinosa työskentelee tällä hetkellä oman alan tehtävissä ja on vakituisessa työsuhteessa. Kyselyyn vastanneista suurinosa vastaa työllistyneensä oman alan työtehtäviin vasta valmistumisen jälkeen, mutta kuitenkin jo 3kk sisällä valmistumisesta. Teorian mukaan tällä hetkellä vastavalmistuneiden työttömyysaste on todella korkealla tasolla historiallisesti ja varsinkin korkeakoulutettujen osalta. Kyselyyn vastanneista osa on valmistunut tradenomikoulutuksesta jo monia vuosia sitten, jolloin työmarkkina tilanne oli erilainen, joka vaikuttaa myös tuloksiin.

Jatkotutkimuksena voitaisiin tutkia tähän kyselyyn vastanneiden tyytyväisyyttä tradenomikoulutuksen antamiin oppeihin työelämää varten. Toisena jatkotutkimus aiheena voisi olla kyselyyn vastanneiden kokemus työnhausta tradenomina ja miten työnantajat ovat suhtautuneet tradenomikoulutukseen.

Lähteet

Akava ry 2024. Työmarkkinajärjestelmä. Viitattu 14.5.2025. Saatavissa [Työmarkkinajärjestelmä - Akava](#)

Akava ry 2024. Työttömyys- ja lomautuskatsaus 4/2025: Alkavien työttömyyksien väheneminen on lupaava merkki. Viitattu 14.5.2025. Saatavissa [Työttömyys- ja lomautuskatsaus 4/2025: Alkavien työttömyyksien väheneminen on lupaava merkki - AkavaWorks](#)

Elinkeinoelämän keskusliitto 2016. Viikon kysymys: Mitä tarkoittaa taloustermi ”maailman-talous”. Viitattu 14.5.2025. Saatavissa [Viikon kysymys: Mitä tarkoittaa taloustermi ”maailmantalous” - Elinkeinoelämän keskusliitto](#)

Erkkilä, J., Mikkola, J. 2022. Tradenomin koulutus ja työllistymismahdollisuudet. Lapland University of Applied Sciences. Viitattu: 26.8.2024 https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/753044/Erkkila_Janne_Mikkola_Juho.pdf;jsessionid=698BCA9AF712886950CDAEAC7F940694?sequence=2

Hellen, S., Karvinen, L., Nikki, J., Palola, S. & Männistö M. 2023. Etäopiskelu heikentää yhteisöllisyyttä mutta mahdollistaa uusia oppimiskokemuksia. Artikkel. Oulun Ammattikorkeakoulu. Viitattu 15.5.2025. Saatavissa [Etäopiskelu heikentää yhteisöllisyyttä mutta mahdollistaa uusia oppimiskokemuksia – Oamk Journal](#)

Itä-Suomen Yliopisto 2022. Etäopetus on hyvin suunniteltuna ja toteutettuna erittäin toimivaa. Artikkel. Viitattu 15.5.2025. Saatavissa [Etäopetus on hyvin suunniteltuna ja toteutettuna erittäin toimivaa | Itä-Suomen yliopisto](#)

Metropolia. Tradenomi (AMK), liiketalouden tutkinto-ohjelma, monimuoto-opiskelu. Viitattu 11.5.2025. Saatavissa <https://www.metropolia.fi/fi/opiskelu-metropoliassa/amk-tutkinnot/liiketalous-monimuoto>

Metropolia. Tradenomi (AMK), liiketalouden tutkinto-ohjelma, päiväopiskelu. Viitattu 11.5.2025. Saatavissa <https://www.metropolia.fi/fi/opiskelu-metropoliassa/amk-tutkinnot/liiketalous>

Metropolia. Tradenomi (AMK), liiketalous, verkko-opiskelu. Viitattu 11.5.2025. Saatavissa <https://www.metropolia.fi/fi/opiskelu-metropoliassa/amk-tutkinnot/liiketalous-verkko-opinnot>

Ojasalo, K., Moilanen, T. & Ritalahti, J. 2015. Kehittämistyön menetelmät. 4. painos. Helsinki: Sanoma Pro Oy. E-kirja. Viitattu 26.8.2024 <https://www.ellibslibrary.com/book/978-952-63-2695-5>

Opintopolku. Tradenomi (AMK), liiketalous. Viitattu 11.5.2025. Saatavissa <https://opintopolku.fi/konfo/fi/koulutus/1.2.246.562.13.00000000000000000244>

Tilastokeskus. Työmarkkinat – keskeisimmät tilastot. Viitattu 11.5.2025. Saatavissa <https://guides.stat.fi/kotimaisentilastotiedonopas/tyomarkkinat>

Työ- ja elinkeinoministeriö 2019. Työ- ja elinkeinoministeriön näkemys Suomen työmarkkinoista. Viitattu 14.5.2025. Saatavissa [Työ- ja elinkeinoministeriön näkemys Suomen työmarkkinoista](#)

Työ- ja elinkeinoministeriö 2025. Alueelliset kehitysnäkymät keväällä 2025. Viitattu 14.5.2025. Saatavissa [Alueelliset kehitysnäkymät keväällä 2025](#)

Valtiovarainministeriö 2025. Kauppasota uhkaa Suomen talouden toipumista ja jo ennestään haurasta julkista taloutta. Viitattu 14.5.2025. Saatavissa [Kauppasota uhkaa Suomen talouden toipumista ja jo ennestään haurasta julkista taloutta - Valtiovarainministeriö](#)

Valtiovarainministeriö 2025. Taloudellinen katsaus Kevät 2025. Viitattu 14.5.2025. Saatavissa [Taloudellinen katsaus, kevät 2025](#)

Vananen, A. 2025. Marko Tolonen: Opetusvideo on melkein yhtä hyvä kuin lähiope. Artikkel. Opetusalan Ammattijärjestö OAJ. Viitattu 15.5.2025. Saatavissa [Marko Tolonen: Opetusvideo on melkein yhtä hyvä kuin lähiope • Opettaja.fi](#)

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

Moikka! Olen Lab Ammattikorkeakoulun tradenomiopiskelija. Olen tekemässä opinnäytetyötä tradenomien työllistymisestä. Teen kyselytutkimuksen, joten toivoisin, että mahdollisimman moni pystyisi vastaamaan. Kyselyyn vastaaminen on nopeaa ja se koostuu suurimmaksi osaksi monivalintakysymyksistä.

Vastauksia käsitellään täysin luottamuksellisesti ja vastaaminen tapahtuu nimettömästi. Tietoja ei jaeta kenellekään eikä yksittäistä osallistujaa voida tunnistaa. Tutkimusaineisto kerätään ainoastaan tätä opinnäytetyötä varten.

Kyselyyn on aikaa vastata kolme viikkoa eli 16.2.2025 asti. Kiitos jo etukäteen, jos käyt vastaamassa kyselyyn!

1. Sukupuoli *

- Mies
- Nainen
- Muu

2. Tradenomiopintoja edeltänyt koulutus *

- Lukio
- Ammattikoulu
- Muu, mikä?

3. Tradenomiopintoja edeltänyt koulutus: muu, mikä?

4. Valitse itseäsi kuvaava vaihtoehto

- Tradenomiopiskelija
- Valmistunut tradenomi

5. Milloin olet valmistunut?

- 1950–2025

6. Suoritin tradenomikoulutukseni

- Verkko-opintoina
- Monimuoto-opintoina
- Lähiopetuksena

7. Mihin olet suuntautunut/suuntauduit opinnoissasi?

- Finanssiala
- Taloushallinto
- Markkinointi
- Myynti
- Yrittäjyys
- Johtaminen
- Logistiikka
- Tietotekniikka
- Joku muu

8. Mihin alaan olet suuntautunut/suuntauduit opinnoissasi: Joku muu

9. Onko sinulla työpaikka tällä hetkellä?

- Kyllä
- Ei

10. Onko sinulla työpaikka tällä hetkellä: Ei. Olen ollut työttömänä

- Alle 6kk
- 6-12kk
- Yli 12kk

11. Työskenteletkö tradenomikoulutusta vastaavissa tehtävissä?

- Kyllä
- En
- Olen aikaisemmin työskennellyt

12. Minkälainen työsuhde sinulla on?

- Vakituinen
- Määräaikainen

13. Milloin sait ensimmäisen tradenomikoulutusta vastaavan pidempiaikaisen työpaikan? (Pois lukien opintoihin sisältyvät harjoittelu, ellet jatkanut työpaikassa harjoittelun jälkeen)

- Opintovuosina 1-2
- Opintovuosina 3<
- Valmistumisen jälkeen

14. Milloin sait ensimmäisen tradenomikoulutusta vastaavan pidempiaikaisen työpaikan? (Pois lukien opintoihin sisältyvät harjoittelu, ellet jatkanut työpaikassa harjoittelun jälkeen): Valmistumisen jälkeen. Kuinka kauan sinulta kesti saada oman alan työpaikka valmistumisen jälkeen?

- Alle 3kk
- 3-6kk

- 7-12kk
- Yli 12kk